

Drijven

Leesexemplaar

Myrthe van Velden & Lander Severins

DRIJVEN

roman

P E L C K M A N S

Voor Minou & Raf: onze Loes

Leesexemplaar

*let us go now
my one true love
call the gasman
cut the power off
we can set out
we can set out
for the distant skies
watch the sun
watch it rising
in your eyes*

Nick Cave & The Bad Seeds

1

♂

*september 2016
de verovering*

Ze kijkt me aan vanonder de douche. Onwennig beantwoord ik haar blik in de spiegel, laat aftastend mijn ogen zakken langs haar natte hals. Ze glimlacht en strijkt haar handen langs haar ogen door haar krullen. Bijna zwart lijken die wanneer ze nat zijn. Ik durf niet lager te kijken dan haar borsten. Haar linkerborst iets groter dan haar rechter, een moedervlek net naast haar tepel. Ik kijk in mijn ogen, breng mijn gezicht tot bij mijn eigen reflectie en zucht diep. De spiegel dampst vrijwel meteen aan, alsof de van het vocht verzadigde lucht niet alleen mijn aanblik probeert te verhullen. Mijn vingers tekenen als vanzelf een hartje in de condens, dat ik meteen wegveeg waardoor haar reflectie weer tevoorschijn komt. In haar blikjes probeer ik te peilen of zij spijt heeft van de afgelopen nacht. 'Ik zie je wel kijken', mijn klasgenoot steekt haar tong uit, haar neus krult omhoog, waardoor ze me aan een vos doet denken. Ik zet de kraan open en steek mijn kop onder het water. Een gil, 'doe uit mafkees, je moet om de beurt, nu is het ijskoud hier!'

Mijn mobiel trilt. Op het venster zie ik een sms-bericht van Marie verschijnen. Ik ontwijk de blik van mijn klasgenoot, die mijn bewegingen nauwlettend volgt terwijl ze haar haren inzeept.

En, heb je al seks met haar gehad?

Ik lees de zin nog eens, en dan nog eens tot zij met nog druppend haar een aarzelende kus op mijn schouder drukt en vraagt of er iets is. Snel moffel ik mijn ex weg. ‘Nee hoor, niets.’

Gisterenavond, het was de heetste zestiende september die ik me kan herinneren, trad ik met haar op in de grote zaal van onze eerste echte schouwburg als theaterduo. We waren gevraagd door de directeur om tijdens de opening van het nieuwe cultuurseizoen te komen spelen. We stonden als vierde in de line-up, na een klassieke harpiste van wie de presentator noch de technicus de naam foutloos kon uitspreken, en voor Ronald Goedemondt, voor ons allebei een god in het vak. Onze voorstelling, die we tot hiertoe enkel op school of op kleine festivalletjes hadden gespeeld voor telkens pakweg een man of vijftig, duurde nog geen twaalf minuten. We speelden meer dan tien personages in een dokterspraktijk waar alles in commedia dell’arte-stijl uitdraaide op een klucht. Zij was drie weken eerder gedumpt door haar vriend en aantrekkelijker dan ooit. We droegen smalle zwarte maillots, strak langs ons lichaam, onze hitsige lijven accentuerend, ik probeerde vurig mijn opwindning te verstoppen. Alles aan haar zoog mijn aandacht. Ze had niks in de gaten, of liet dat in ieder geval niet merken.

Na de soundcheck hielden we onze kostuums aan in de kleedkamer, waar mijn opwindning zich nog moeilijker liet verbergen nu ze poseerde voor een foto voor op onze sociale media. Ze gooide haar kont opzij en twee vingers in de lucht, de typische Abba-pose die ze aanneemt voor nagenoeg al onze promobeelden. De ene wenkbrauw omhoog, de andere diep omlaag, als een glijbaan naar getuite lippen, die zelfs als parodie van een postergirl mijn bloed doen kolken. Ik dartelde om haar heen, stilzwijgend vloekend op het strakke pakje dat tussen mijn dijen omhoog bleef kruipen. Enthousiast flapte ik eruit dat ik misschien kon blijven slapen om dit waanzinnige wonder te vieren?

‘Wij als jonge honden tussen zulke iconen in een grote schouwburg!’ Ik zag haar denken, met een typische diepe rimpel tussen haar ogen. ‘Ik ben niet geïnteresseerd in een rebound, en méér dan dat ga je voor mij niet zijn,’ zei die frons. Ik zag het als een uitdaging. En ik won. Zeshonderd toeschouwers lachten uitbundig. Bij de telenovellewaardige kus aan het einde klonk het luïdste applaus dat we tot nog toe hebben mogen ontvangen. We vlogen.

‘Nee fuck it, tuurlijk moeten we dit vieren, anders lig ik toch maar alleen in mijn kamertje, maar je slaapt wel op de bank.’

In de woonkamer van haar studentenhuis – ik moest beneden aan de trap wachten terwijl zij haar kamer opruimde, alsof ik die nog nooit had gezien de afgelopen maanden tijdens de repetities na schooltijd – tikte de *Peter Pan*-klok al zeven lange minuten op dezelfde plaats. Het is een van die relikwieën van een kindertijd die je enkel in een studentenhuis aantreft, een kakofonische verzameling van willekeurig bijeengeplaatste levens. Dertien over drie was het volgens Kapitein Haak, die met zijn sabel het kontje van de drie bleef prikken. Haar huisgenote, die bij ons in de klas zit, keek me veelbetekenend achter haar uilenbrillenglazen aan: ‘Je weet dat dit een achterlijk idee is, toch?’ Ze zette haar handen in haar zij, als een strenge tante uit de jaren zestig, maar dan de millennialversie: kamerjas met koeienprint, neusring en felroze haar.

Ze had alles keurig voorbereid, de bedbank was uitgeklast, de lichtgroene deken met kleine katjes erop – nog zo’n relikwie – met een mooie omslag bijna kreukloos gevouwen, een handdoek voor de volgende ochtend klaargelegd. Ik proefde de spanning in de lucht. Het eerste uur na thuiskomst van ons optreden heb ik netjes op die sofa gelegen. De Uilenbrillantante kwam verschillende keren ‘toevallig’ nog iets vragen, dan keek ze me aan met een blik die boekdelen sprak: ‘Jij gaat geen voordeel halen uit deze pas gedumpte vrouw.’ Ogen tot spleetjes.

Ik kon mezelf amper bedwingen en zette de ultieme aanval in. Dat we toch wel samen in één bed konden slapen, begon ik. Dat er toch niks hoefde te gebeuren. Maar dat we simpelweg allebei, nu er niemand meer in ons leven was, nood hadden aan de warmte van een geliefd lichaam. Dat het ons allebei troost zou bieden. Ik maak mezelf nu graag wijs dat ik dat meende en niet louter taal gaf aan mijn geslacht. Na enkele uren zwichtte ze, ondanks haar angst dat we onze samenwerking zouden verkloten. We wilden dit allebei. Na maanden koken, zorgen, luisteren, praten, bouwen en na uren overreden op de laatste avond won ik.

Daar lag ik, na al het gehunker, nog geen drie weken nadat ik Marie ervan verzekerde dat mijn klasgenoot niet de reden was van onze breuk, te kronkelen tussen de dijnen van de schoonste vrouw die ik ooit zal ontmoeten en ik voelde aan alles dat ik de man werd tegen wie ik al die tijd had gevochten. Zwetend, hijgend, op manieren die ik zelfs in mijn dromen over haar niet had bedacht. We kwamen erachter dat wij niet alleen op het podium als gegoten passen. Alles voelde vertrouwd.

‘Moet jij ook nog iets van een broodje ofzo?’ Haar gezicht zit onder de hagelslag. Nog voor ik kan antwoorden is ze de badkamer alweer uitgelopen op zoek naar haar schooltas. We zijn bijna te laat. Een hagelslaghoofd komt weer even de badkamer in piepen en fluistert: ‘Gooi jij nog snel even de lakens van de bedbank overhoop? Dan lijkt het of je daar lag.’ Alsof de Uilenbrillantante ons niet allang doorheeft. Ik hang haar handdoek – die ze in een propje onder de wastafel heeft gegooid – over de verwarming en druk mijn neus kort in de roze badstof.

En, heb je al seks met haar gehad?

Het laatste jaar met Marie had ik bij zowat elke kus gedacht aan haar, gezocht naar deze geur. ‘Kom papzak, we moeten echt

gaan, rij jij of rij ik? Er zit een gat in je sok, ik zie je teentje.’ Ze klopt met haar handen zacht op mijn arm en maakt aanstalten te vertrekken. Ik kijk naar beneden, waar mijn grote teen me uitdagend zit aan te gapen.

*

De dag kruipt tergend langzaam voorbij, elke minuut staat bol van de spanning opnieuw dicht bij haar te kunnen zijn. Ze zit tegenover me tijdens de schrijfles, drie meter tussen ons, en ik zoek in de doffe zweetlucht naar haar parfum. Haar krullen die hun kastanjeachtige kleur hebben hervonden lijken op de een of andere manier voller in het tl-licht. De banken van onze klas vormen een vierkant want ‘dat bevordert de discussie over het materiaal’, aldus onze docent die elke nabespreking benadert met de sereniteit van een commissievergadering van de Europese Raad. Dit semester werken we aan liedteksten, negen weken lang moeten we wekelijks ‘een lied’ schrijven, wat in onze klas vol haantjes uiteraard benaderd wordt als ‘hét nieuwe goud in de Nederlandse taal’. Ze heeft er een hekel aan, denkt dat ze ‘geen poëzie in zich heeft’, wat belachelijk is als je leest wat ze schrijft. Voor onze vorige presentatie samen kwam ze na lang aandringen met trillende handen over de brug met een lied dat me al bij een lezing van het blad tot tranen roerde. ‘Maar het slaat echt nog nergens op hoor, niet te veel van verwachten.’

Al plannen vanavond?

Ik kan een grijns niet onderdrukken wanneer het appje in de rechterbovenhoek van mijn laptop verschijnt.

*Ik dacht een ovenschotel te maken.
Maar ik heb alleen een magnetron op mijn kot.*

Van de teksten van onze klasgenoten krijg ik niets mee. We appen twee uur lang terwijl we zo stiekem mogelijk naar elkaar zitten te turen. Ik vraag me af of dit is hoe je betekenisloos met iemand naar bed gaat. Vlak voor de les heb ik nog iets nieuws geschreven en geüpload in de Dropbox van de klas. Wanneer mijn lied aan de beurt is om klassikaal te bespreken en de docent zich al klaarzet om de tekst letter voor letter dood te analyseren, stuurt ze:

Beetje overdreven, vind je niet? Kleine Casanova.

Voor u is het Meneer Casanova...

Ik heb een liedtekst geschreven waarin ik een prachtige vrouw beschrijf, door iedereen geliefd en gewild. De gelijkenissen met haar zijn ook de klasgenoten vast niet ontgaan, maar de romanticus in mij is niet te bedwingen. Als ik 's middags mijn moeder wil bellen dat ik dit weekend wellicht in Nederland blijf, stok ik opnieuw bij Maries bericht. Ik antwoord niet.

*anderhalf jaar later
radiostilte, dag 1*

Eigenlijk weet ik het wel. Ik ben op tienduizend meter hoogte en weet het al lang. Ik kijk naar het schermpje voor me, ik zie de route die we zullen vliegen, de wereldkaart met een buitenproportioneel groot vliegtuig dat langzaam van Nederland wegvliegt. Ik heb ruimte nodig.

Links naast mij zit een man van rond de dertig naar *The Family Man* te kijken. Het vliegtuig was nog niet van de grond of hij had zijn stoel al naar achteren geklapt. Met een lach op zijn gezicht kijkt hij hoe Nicolas Cage wakker wordt in een vreemd bed. Als ik mijn hand iets naar links verplaats, raken we elkaars pink aan. Ik zou mijn excuses kunnen aanbieden en naar hem lachen. Hij zou zien dat ik van voren gezien knapper ben dan van mijn linkerkant en hij zou zeggen dat het geen probleem is. Vervolgens zouden we staand seks hebben in de wc. *The Mile High Club*. Dat is blijkbaar een ding. Ieder zo zijn interesses. Ik vraag me af of je, als je eenmaal lid bent van de club, dan ook een lidmaatschapskaart krijgt of een petje met daarop *'I did it on a plane'*. En wie gaat controleren of je wel echt seks hebt gehad op tien kilometer hoogte. Moet je bewijs aanleveren? Een verklaring op eer ondertekenen?

Twee uur in de lucht en al is er nauwelijks zuurstof op deze hoogte, toch voel ik voor het eerst in maanden dat ik weer kan ademen. De man naast me is begonnen aan zijn tweede film. Ik speel nog altijd dezelfde af in mijn hoofd. 'Ik wil alleen nog maar wakker worden naast jou.' Hij kneep in mijn hand om zijn woorden kracht bij te zetten, dat was nodig want in zijn ogen zag ik het verlangen. Niet het verlangen naar dat samen wakker

worden, maar het verlangen náár dat verlangen: kón ik maar alleen nog wakker willen worden naast jou, kon ik maar alleen naast jou wakker willen worden in plaats van naast Marie. Nou, dat had je eerder moeten bedenken. Lul. Nu ik op tienduizend meter hoogte naast een ander zweef doet het me lachen. De man kijkt op van zijn film. Ik kijk niet weg. Er wordt kort naar mijn borsten gekeken, naar zijn mond, mijn neus en dan weer allebei naar voren. De rugleuning van stoel achtenveertig C, *The Big Short*.

‘Jij hebt ruimte nodig.’ De vertrouwenspersoon op school had me met haar handen onder haar kin gevouwen aangekeken terwijl ze dat zei. ‘Zuid-Afrika is misschien wel het perfecte moment om te gaan bedenken wat je zelf wil, even geen contact met elkaar, gewoon lekker voelen wat je voelt.’ Radiostilte dus. Zuid-Afrika. Zes weken geen contact. Pauze in deze eindeloze strijd. Afleiding tijdens een onderbetaald en veel te druk theaterproject. Pinguïns zien. Ik ga eindelijk pinguïns zien, in het echt. In hun natuurlijke habitat. En geen scrupules, geen gedoe over *wij zouden hier niet mogen zijn, die pinguïns zouden ons niet moeten zien*. Nee gewoon. Ik, met mijn blije kop op de foto met de pinguïns. ‘Dat gaat je goed doen.’ Dit gaat me goed doen.

De man naast me lacht hardop om zijn film, ik schrik wakker, hij mompelt een *‘excuse me’*. Geen Nederlander dus. Of hij ziet mij als iemand met een exotischere roots dan de Achterhoek. ‘Geen probleem,’ murmel ik, mijn slaapadem verhullend. Shit. Tot zover het exotische beeld dat hij van me had.

Mijn nek is stijf, ik kijk naar het kussentje rond die van de man en knijp in mijn schouders terwijl ik theatraal zucht. Je kan het maar proberen. Hij hoort me niet, opnieuw gevangen door de beelden op het schermje voor hem. Uit mijn tas pak ik een zwart notitieboekje, speciaal voor deze reis gekocht. Voorin zet ik mijn naam, zoals in elk nieuw notitieboekje. Waarschijnlijk

verdwijnt het over twee maanden half beschreven in een kast bij de andere notitieboekjes, om er nooit meer uit te komen. Maar ik heb het nodig, maak ik mezelf wijs. Ik heb een nieuw begin nodig.

Ik zal mezelf nooit meer geven aan een twijfelaar.

Ik zet er mijn handtekening onder. Een contract met mezelf. Wie weet helpt het.

Ja, eigenlijk weet ik het wel.

*

Blijkbaar ben ik weer in slaap gedommeld want de geur van vliegtuigen haalt me uit een lichte droom, die ik meteen vergeet zodra ik mijn ogen open. Volgens mij is het vis, het stinkt in ieder geval. Sinds mijn puberteit heb ik geen moeite meer met in slaap vallen, ik ben altijd moe en kan met gemak tien uur per dag slapen. In de auto, in een vliegtuig, in de trein. Ik heb al vaak mijn halte gemist omdat ik mijn ogen niet meer open kon houden. Als baby was ik een moeilijke slaper, ik moest mijn ouders kunnen zien of ik zette het op een huilen. Avondenlang hebben ze met koffie op de trap gezeten, zodat ik de bovenkant van hun hoofd kon zien en wist dat ik niet alleen was. Toen ze daarmee ophielden, 'want we missen het achttien uur journaal', hebben ze besloten dat ik een baby was die zichzelf in slaap hield. Toen waren er nog geen onderzoeken waaruit bleek dat een kind bij langdurig huilen stress krijgt en dit de aanmaak van cortisol verhoogt. Laat staan dat ze wisten dat het kan zorgen voor hechtingsproblematiek. Dat zou nu wel het nodige verklaren. Verlatingsangst noemt hij het. Ik noem het geen pijn gedaan willen worden en het tegen de verdrukking in willen blijven proberen.

'*Chicken or fish?*' De stewardess kijkt me vriendelijk aan, mijn maag keert zich om. '*Chicken please.*' Ik probeer niet al te afkeurend naar het bakje te kijken dat ze voor me neerzet. De man naast me neemt vis. De geur is niet te harden. Ik schuif mijn

bakje heen en weer over het opklaptafeltje, niet zeker wetend of ik er gewoon aan moet beginnen of dat het veiliger is het te laten staan. Naast me schrokt de man zijn vis gulzig naar binnen, die blijkt taai want hij blijft lange tijd driftig kauwen.

Het wordt *Les Misérables*. Heerlijk janken en mezelf wijsmaken dat het de film is die me zo raakt. Russell Crowe zingt *Stars*, niet echt mooi maar vol overgave. Het doet me denken aan ons begin. Het begin waarvan we dachten dat dat het einde zou zijn. Aan de septemberavond waarop we voor de tweede dag op rij zeiden dat het onze laatste keer was, ondertussen bijna anderhalf jaar geleden. Er zouden nog veel van dat soort laatste avonden volgen, maar elke keer vonden we wel weer een reden om het definitieve punt uit te stellen. Die avond was het al vroeg aan het schemeren en had de eik bij de burens een mooie rode kleur. Dat weet ik nog omdat hij me erop wees en ik er een mislukte poëtische opmerking over maakte, in de trant van 'september is de maand van de bloedende bomen'. Zingend stond hij in de keuken voor mij te koken. *Stars in your multitudes scarce to be counted* en wat er daarna komt versta ik nooit. Hij heeft een prachtige stem en haalt probleemloos alle noten tijdens zangles. Met de klas kijk ik elke les jaloers toe hoe hij de zangdocente omverblaast. We gingen risotto eten. Mijn lievelingsgerecht. Met broccoli, witte wijn en heel veel kaas. 'De liefde van de vrouw gaat door de maag,' zei hij terwijl hij de pan op tafel zette. We waren beiden niet verliefd, zeiden we. Bij hem geloofde ik dat niet. Bij mezelf ook almaar minder. Maar ik was bang dat ik verliefd zijn verwarde met verzorgd willen worden. Pas als het echt goed met me gaat, kan ik die twee van elkaar scheiden.

Het werd een avond waarop hij mij wilde veroveren met heerlijk eten bij kaarslicht en ik huilend in zijn armen riep dat ik de drempel écht even opnieuw moest doen. 'Laat me nu gewoon even, anders slaap ik vannacht niet.' Met tranen van woede

klampte ik me vast aan de deurpost. Stevig klemde hij mij tussen zijn armen en trok me naar mijn bed. Ik was veel te moe om tegen te strubbelen. Ik kon niet weg en dat was een heerlijk bevrijdend gevoel. Veilig tegen zijn borst.

Hartslag hartslag hartslag.

Hij nam de verantwoordelijkheid voor mijn wereld op zich en ik viel uitgeput in zijn armen in slaap. De volgende ochtend fluis-terde ik hem wakker: ‘Wanneer ga je nu eindelijk verkering vragen?’ Hij vouwde zijn hand onder zijn kin en zijn elleboog prikte in mijn hoofdkussen, er verscheen een brede glimlach op zijn half slapende gezicht: ‘Wacht maar.’ Een paar maanden later vroeg hij het op de meest romantische manier ooit en natuurlijk zei ik ja. Een jaar daarna ging het uit, toen weer aan en nu zit ik in het vliegtuig naar de andere kant van de wereld voor een beetje ruimte.

‘*Sir, your seatbelt, we are landing.*’ De man naast me was ingedut, hij kijkt verdoofd naar de stewardess en met een slaperig gezicht maakt hij zijn gordel vast. Hij rekt zich met veel lawaai uit. Iedereen moet weten dat het hem uiteindelijk, na tien uur vliegen en vier films, tóch gelukt is om even in slaap te sukkelen. ‘*Good morning,*’ grijnst hij naar me. De geur van vliegtuigeten en ochtendmond slaat in mijn gezicht. Meteen komt staande seks hebben met deze man me weerzinwekkend voor. Ik glimlach vluchtig, kijk uit het raam en zie Zuid-Afrika groter worden.

Ik ben gevoelig voor geuren, word misselijk van sterke aftershave of damesparfum. Als ik zelf een geurtje opdoe moet ik niezen. Ik raak ontzettend geïrriteerd als ik iets vies ruik maar het niet thuis kan brengen, dan moet ik aan alles blijven ruiken tot ik de oorsprong heb gevonden. Ik houd van de geur van boeken en benzine. Een van mijn grootste angsten is dat

ik vreselijk stink en niemand me dat vertelt. Op de middelbare school moest ik na elke les een nieuwe deo opdoen. Biologie was Rexona Fresh. Wiskunde, Dove met Aloë Vera. Geschiedenis, Rexona Black and White. Onder de tafel handjes vasthouden tijdens Latijn met Rick, een hele knappe jongen die altijd net iets te graag wilde, Vogue Roxy. Een jaar later handen boven tafel vasthouden tijdens Nederlands met Maurits, mijn eerste vriendje, Dove Mandarin.

‘We gaan over vijf minuten landen in fucking Afrika.’ Een van de muzikanten aan het andere gangpad zwaait vrolijk naar me. Ze heeft in dit project de rol van bandleider en pianiste. Op school begeleidt ze ook altijd iedereen van onze klas voor het zangtentamen. Vol overgave hakt ze dan in op de piano, haar gezichtsuitdrukking verandert om de seconde en haar slanke vingers vliegen over de toetsen, vaak kijk ik liever naar haar dan naar degene die zingt. Vlak voor mijn tentamen, toen we nog een laatste keer het nummer *Once upon a dream* zouden doornemen, een verschrikkelijk lied waarmee ik volgens de zanglerares zou leren hoe ik met volume mijn kopstem kon gebruiken, en ik mijn beklag deed over onze klasgenoot en onze nieuwe sketch, schreeuwde ze over haar woeste pianospel heen: ‘Hij wil helemaal niet met jou samenwerken, hij wil gewoon in je broekje.’ Van schrik zette ik de verkeerde toon in. Blijkbaar was ons geflirt toch niet zo onopgemerkt gebleven als we dachten. ‘Ik maak maar een grapje, rustig maar.’ Ze begon opnieuw aan de intro en weer zette ik fout in.

Mijn medepassagiers beginnen te klappen als de gordel-lampjes uitgaan. Ik weiger mee te doen. We klappen ook niet als de buschauffeur ons netjes bij onze halte heeft afgezet, terwijl er in het wegverkeer veel meer dodelijke ongelukken zijn dan in de lucht. Als het begin van een flashmob staat iedereen tegelijk op. Ik blijf zitten en kijk naar de man die zich uit zijn gordel

worstelt en zich nogmaals uitrekt. Mijn telefoon zet ik van de vliegtuigstand.

Laat je het weten als je veilig bent geland?

Ik stuur mijn moeder emoji's terug, een vliegtuig met een duimpje, een hartje en een palmboom. Ik ga naar de chat met hem, het laatste wat we elkaar hebben gestuurd is van twee dagen geleden: *Slaapwel x*. Misschien moet ik hem ook een emoji sturen, dezelfde als bij mijn moeder alleen dan zonder het hartje. Of alleen een palmboom. Dat zal hij wel begrijpen. Of een pinguïn. De man naast mij knikt naar me. *'Have a nice stay.'* Ik mompel *'you too,'* waarbij Bono altijd direct *With or without you* in mijn hoofd begint te zingen, en knik terug.

Mijn telefoon stop ik weer in mijn broekzak en ik schuifel uit mijn stoel. Ik ben een van de laatsten die het vliegtuig verlaat. De stewardessen groeten me vriendelijk, *'have a nice stay, thanks for flying with us,'* en ik loop naar de trap. Met een grote teug adem ik in door mijn neus. Het ruikt warm, naar zon en zandstof. Ik glimlach breed naar de groep die onder de trap in het felle licht op mij aan het wachten is. Oh my god, ik sta in Zuid-Afrika.

‘Jij bent nogal een uitmaker-en-ervolgens-meteen-weer-in-het-volgende-storter.’ De borstelige wenkbrauwen van Klaus bewegen wild op en neer terwijl hij het zegt. Naast hem aan de muur hangt een vaag gefotografeerd portret van een man met kort zwart haar en een sweater, in de kleur rood die me om de een of andere reden al tijdens mijn eerste sessie deed denken aan de Bachwansekte. Misschien zitten de borstels boven Klaus’ diepliggende blauwe ogen daar ook voor iets tussen. Hij heeft wel iets van Osho weg en praat al even metaforisch als de cultleider.

‘Wat denk je als ik dat zeg?’

Aan Maries schouders die lager hangen dan bij de meeste mensen en hoe haar nek daardoor extra lang lijkt, sierlijk als een antilope. Aan haar sms die ik al weken probeer te verdringen. Ik mompel ‘dat klinkt wel juist’ en kijk weer naar het portret van de sekteman. Het model op de foto pulkt met zijn wijsvinger aan zijn middelvinger, een klein detail dat me nu pas opvalt.

Na de heetste zestiende septemberavond volgden acht rooskleurige weken van filmische vrijpartijen op de spannendste plekken. We probeerden zo lang mogelijk te verstoppert dat we iets met elkaar hadden, alsof de hele school niet al lang doorhad wat er speelde. We speelden de hoofdrol in onze eigen film, de geile reputatie van een theateropleiding waardig. Geen hoek van dat gebouw hebben wij in die weken niet gezien. We hielden vol dat dit enkel een klassieke *friends with benefits* was. We leefden praktisch samen, ik sliep nauwelijks op mijn eigen kot, kookte drie maaltijden per dag voor haar, we fietsten samen naar school, gingen wandelen tussen de uren, spraken met niemand anders af.

Ik durfde meteen verliefd te zijn, ik was het al langer dan een jaar, maar nu mocht het bestaan. Ik beloofde haar dat ik dat niet was. Maar ik denk dat ze me direct doorhad. Stapelverliefd, hunkerend, kloppend, alles erop en eraan. Het lukte me tot enkele weken geleden om niet bij elke omhelzing aan Marie te denken. Niet bij elke kus haar volle lippen te missen, lippen die een beetje naar voren staan en niet helemaal sluiten, alsof ze er een onzichtbaar rietje tussen klemt.

‘Wat jullie nu hebben is een volwassen relatie, je noemt het misschien nog niet zo, maar samen met de persoon van wie je duidelijk veel houdt eveneens een theaterduo vormen, ja dat is gewoon... ja... een *Erschütterung* die je doorgaat, een *Erschütterung* van het hele wezen.’

Als Klaus niet snel genoeg een Nederlands woord vindt, schakelt hij over op zijn moedertaal. Duits schikt zich ook simpelweg beter voor therapeutische termen, dan klinkt een gedachte al gauw wezenlijk en verrijkend. Al switcht Klaus even probleemloos over naar het Frans, Engels of Latijn, alles om zo precies mogelijk zijn bevindingen te verwoorden, ongeacht of zijn gesprekspartner begrijpt wat hij zit te declameren. Hij ontwikkelde in zijn jaren als psycholoog zijn eigen taal van met haken en ogen aan elkaar hangende zinnen die bol staan van betekenis. ‘Ja, hoe vertaal je zoiets, een schudden, een grof schudden van de diepste ziel, dat is wat jullie met elkaar doen.’

Vorige week vond ik een kattenbelletje op mijn kopkussen met de woorden: *potato potato*, een aardappel ostentatief naast het briefje liggend. Haar manier van zeggen dat ze iemand graag ziet, wist ik van haar verhalen over Maurits. Ik had haar.

‘Wat zou je graag willen?’ De man, wiens aanwezigheid op zich me al tot rust brengt, kijkt me geduldig afwachtend aan, zijn linkerbeen over zijn ander gevouwen, okergele sokken komen onder zijn grijs geruite broek vandaan. Het valt me ineens op dat

zijn rolkraag – want niet alleen met zijn Duitse accent maar ook in zijn voorkomen is Klaus het archetype van een psycholoog – nagenoeg dezelfde kleur heeft als de sweater van de man op het portret. Terwijl ik mijn best doe een zinnig antwoord op zijn vraag te formuleren trekt hij aan zijn mouw, waarbij een tatoeage op zijn onderarm tevoorschijn komt. *You Will Die* staat er in opzichtige letters, in de leesrichting van de persoon die erop neerkijkt, als een dagelijkse reminder aan zichzelf.

*

‘De voorstelling was net klaar, toen werd ik door mijn klasgenoot mee naar buiten genomen en daar stond een cameraploeg.’ Met haar ene hand drukt ze haar telefoon tegen haar oor, met haar andere knijpt ze de mijne fijn. ‘Nee, geen echte. Gewoon twee eerstejaars met een kapotte tv-camera en een iPhone daarop geplakt.’ Ze draait met haar ogen en kijkt me aan. Haar zus had blijkbaar verwacht dat ik een echte cameraploeg had ingeschakeld. ‘En toen werden me allemaal vragen gesteld, alsof ik werd geïnterviewd. Ik snapte er helemaal niets van.’ Ze praat steeds hoger en stuitert op haar bed. Nog even en alleen honden kunnen de frequentie horen. ‘En toen kwam onze klas achter een bommenrij tevoorschijn en begonnen ze *All you need is love* te zingen.’ Ze steekt haar tong naar me uit en wacht op de reactie van haar zus. Ik probeer in haar ogen te lezen wat er aan de andere kant van de lijn wordt gezegd, ze begint heftig te knikken, ‘Ja toen begon ik al wel iets door te krijgen, ja. En toen stond hij daar achter een andere boom in zijn mooiste kostuum en vroeg hij of ik zijn vriendinnetje wilde zijn.’ Ze is even stil en giert het plotseling uit: ‘Ja, echt! Zo voelde het wel.’

Ik leg me languit op haar bed en staar naar de vlek op het plafond waar ik in oktober een penetrante mug doodsloeg. We spelen deze feestperiode een kerstvoorstelling met de hele school en vanavond vroeg ik haar verkering onder luid gezang van de

klas en ik die als perfecte minnaar achter een boom tevoorschijn kwam. Alle spotlights op ons zodat ze zeker geen nee zou durven te zeggen, de hele school keek toe.

‘Je krijgt de groetjes en ze vindt dat je de volgende keer ook een fanfare in moet schakelen.’ Ze plant een kus op mijn hoofd en wandelt naar de badkamer. ‘De volgende keer? Hoe vaak ga ik dit moeten doen?’ Er klinkt een korte lach uit de badkamer. ‘Als huwelijksaanzoek, dompie.’ Ik draai me om en duw mijn gezicht in haar kussen.

*

Rond me zoemt een mug. Waarschijnlijk komt hij zijn broer wreken.

‘Je houdt toch echt van haar, hè?’

‘Ja.’

‘Echt waar? Serieus? Kijk me aan.’

‘Ja Loes, beloofd.’

De vraag van onze regisseur houdt me al de hele nacht klaarwakker, de elektrische schok die ik voelde toen ze die stelde. Alsof die hele bende, dat koor, die glitter, dat Hollywoodscript, die romantische bravoure meer was om mezelf te overtuigen dan om haar gelukkig te zien.

Ik dacht het al te zien in de ogen van onze regisseur: ze geloofde niets van wat ik zei. Een achterdochtige ‘zorg goed voor haar’ stak in mijn maag. Ze trok een wenkbrauw op, ik nipte van mijn appelsap en bleef onhandig naast haar staan. Loes prikte zo door me heen. Ik vraag me af of het projectie is, of dat zij zelf als theatermaker te veel complexe relationele constructen heeft gehad en ons zodoende al bij voorbaat als onmogelijk afschrijft. Na een lange, indringende blik gooide ze agressief een nootje

naar haar mond, er plakte een vliesje tussen haar voortanden, ik negeerde de brok in mijn keel en slikte het appelsap door.

Ze pakt mijn linkerhand vast en krabt ermee op haar eigen onderrug, iets wat ze vorige week is beginnen te doen. ‘Vind ik lekker,’ murmelt ze slaapdronken terwijl ze zich omdraait en meteen verder ronkt. Met mijn gedachten nog bij de afgewende rug van Loes en de twijfel die ze daarbij achterliet val ik in een lichte droomloze slaap.

februari 2018
radiostilte, dag 5

Mijn tas is zojuist gestolen door een aap. We gaan wandelen met de groep, *er even tussenuit, niet bezig met de voorstelling, teambonding op een totaal andere manier*. Kaap de Goede Hoop, het zuidelijkste punt van Afrika, we hebben twee uur in de auto gezeten. Stram van de rit strekte ik mijn benen. Toen ik mijn tas uit de kofferbak wilde halen, griste een aap die voor mijn neus weg, wat maakt dat ik nu al vijf minuten als een idioot achter een baviaan aanren terwijl de gids blijft roepen: *'No! Don't make him angry!'* Ik luister niet, ben veel te boos om rekening te houden met de onvoorspelbaarheid van een schurftige aap. Ik begin te schelden. Dat hij van mijn spullen moet afblijven, dat mijn paspoort daarin zit, mijn portemonnee en mijn notitieboekje, mijn nieuwe begin. De aap klautert op het dak van een Range Rover en kijkt me verbouwereerd aan terwijl ik met tranen van woede mijn preek afsteek. *'There is nothing in it for you! Give it back! Thief! Monkeythief!'* Ik ben overgegaan op het Engels omdat ik blijkbaar denk dat hij dan wel bij zinnen zal komen. Er heeft zich een groepje mensen om mij heen verzameld dat ademloos van mij naar de aap zit te kijken. Ik zie mezelf door hun ogen en barst in lachen uit. *'Monkeythief!'* roept iemand uit de groep lachend. De aap heeft ondertussen mijn tas weten open te ritsen en twee nectarines gevonden. Als hij mijn tas ondersteboven houdt en erachter komt dat ik maar een schamele lunch heb voorbereid, springt hij weg tussen de bomen. Mijn paspoort is achter de auto gevallen, op het dak liggen mijn notitieboekje en portemonnee. Terwijl ik mijn spullen bij elkaar raap, komt er een vrouw naar me toe met mijn potje tijgerbalsem. Er zitten twee tandafdrukken in. *'A souvenir from the monkeythief.'*

Ik moet vechten tegen de neiging om te bellen: 'Je raadt het nooit, maar ik werd net bestolen door een aap, hij heeft mijn lunch opgegeten, maar mijn tijgerbalsem heeft het overleefd.' Maar ik ben degene die hierom heeft gevraagd. Als ik hem nu zou bellen, zou ik mezelf de ruimte ontnemen die hij me gunt. Dus ik stop mijn telefoon weer in mijn zak en lees het bordje aan het begin van het wandelpad: *Baboons are dangerous and attracted by food.*

Kaap de Goede Hoop blijkt een tegenvaller. Iedereen is kapot. We hebben zes voorstellingen gespeeld op twee dagen tijd. Op de terugweg naar onze accommodatie ontstaat er uit vermoeidheid een discussie over de uitspraak van *baie* in het Zuid-Afrikaans. De drummer is ervan overtuigd dat je het uitspreekt met een lange a en ontsteekt in razernij als de pianiste dat tegenspreekt: 'Ik zweer het op mijn moeder.'

*

Het goudrode licht van de ondergaande zon kleurt het haar van de productieleader rossig. Het staat haar. Ons kleine balkonnetje is met twee stoelen en een tafeltje propvol. Onze knieën drukken tegen elkaar aan. Samen met haar, een van de zangeressen en een muzikant slaap ik in één huisje. Goddank heeft het geen trap. Wel veel drempels en lichtschakelaars. Ik probeer mijn briefjes zo goed mogelijk te verstoppert. Geen zin om uitleg te moeten geven aan de groep over waarom ik 's nachts door het huis dool en er de volgende ochtend briefjes op de grond liggen. Gisterennacht heb ik huilend op de drempel van de badkamer gezeten. Ik wilde hem bellen, alweer, even zijn stem horen. Misschien zou hij een liedje voor me kunnen zingen, of een verhaal vertellen om me af te leiden van alle verschrikkelijk agressieve beelden in mijn hoofd. Maar als ik moet lachen moet het opnieuw, dus het mag geen grappig lied of verhaal zijn.

Met een zwier haal ik het potje tijgerbalsem uit mijn tas en

leg het plechtig op het terrastafeltje. De productie leider gaat met haar vingers over de tandafdrukken. ‘Stel dat hij hem had opengekregen en opgegeten, dan zou hij nu volgens mij hartstikke dood zijn.’ De verantwoordelijkheid voor de dood van een aap zou me opnieuw een slapeloze nacht bezorgen. ‘Ik zou helemaal verkrampt en met stijve spieren zitten.’ Ik knijp teatraal in mijn schouders. ‘Inderdaad. Dat zijn de echte problemen. Fuck die aap.’ Ze lacht en ruikt met een vies vertrokken gezicht aan de tijgerbalsem.

Langs onze accommodatie wandelt een stelletje. Ruziënd. Nieuwsgierig buig ik me wat naar voren en kan nog net hun hoofden zien. De rest van hun lichamen is aan het zicht onttrokken door de grote muur die onze verblijfplaats afsluit van de rest van Zuid-Afrika. De gids drukte ons de dag van aankomst op het hart dat we hier veilig zijn en dat de accommodaties door twee veiligheidsagenten nauwlettend in de gaten worden gehouden. Geen idee wat die grote muur en de agenten dan juist moeten buitenhouden, of misschien moeten ze ons gewoon binnenhouden. De vrouw is mooi. Donker stijl haar en grote ringen in haar oren. De man is heel wat ouder, maar ze zijn duidelijk samen, dat hoor je aan de manier waarop ze ruziemaken. Iets over het huishouden. Hoe meer Zuid-Afrikaans ik hoor, hoe beter ik het versta. Vooral zijn manier van de vaatwasser inruimen is voor de vrouw reden tot ergernis. *‘Ek is moeg daarvoor.’* Gniffelend pak ik mijn laptop. Soms worden scènes je in de schoot geworpen en hoef je ze enkel maar op te schrijven.

Ik denk aan onze laatste regiesessie voor ik naar hier vertrok. ‘Schatten, jullie liefde spat hier toch gewoon vanaf?’ Loes staarde ons aan met de typische strenge frons tussen haar ogen. We hadden net het materiaal voorgespeeld dat we schreven voor onze afstudeervoorstelling. Een scène met een vrouw bij de hemelpoort, een chauffeur langs de snelweg met heimwee, duiven in een parkje met glutenallergie. Vóór de sessie, vlak voor

ze binnenkwam, hadden we besloten dat de avond ervoor de laatste keer was geweest. We waren ondertussen langer dan een jaar een stel. Een stel dat van twijfelen en laatste avonden zijn corebusiness had gemaakt. Maar toen ze die woorden zei, fronsend en met pretlichtjes in haar ogen, keken we elkaar aan en schoot door de zaal een bliksemschicht ons hart in. We konden ons amper bedwingen tot ze weg was.

Ik mis Loes. Ze heeft zich, in de tijd dat we nu samenwerken, van regisseur ontpopt tot een uitmuntende relatietherapeut. Ik zou haar even kunnen bellen. Bellen met Loes helpt altijd. Ze zal me aanhoren, veel stiltes laten vallen, die ik dan ongemakkelijk wil opvullen en uiteindelijk zal ik mezelf voorzichtig een antwoord horen formuleren. Nee, beter bel ik niet.

Ik sla het bestand op onder de naam 'scène-idee misschien is het niets', klap mijn laptop dicht en wrijf acht keer over de bovenkant. 'Nice safe!' In de accommodatie tegenover die van ons is vanochtend een groepje van vier jongens ingetrokken. Twee van hen zijn aan het badmintonnen op het gemeenschappelijke plein. De ene heeft mooie donkere krullen en een aanstekelijke schaterlach, maar badmintonnen kan hij niet.

‘Marie.’

Ik word wakker van mijn eigen gemompel. Naast me wordt druk heen en weer gewiegd. Onze lakens zijn nat van het zweet, ik wrijf door mijn ogen en rek mijn benen uit, voel het vocht tussen mijn dijen.

‘Wat een verschrikkelijke hitte.’ Ze stopt abrupt met wiegen en slaakt een gefrustreerde zucht.

Morgen gaan we met mijn familie op uitstap naar een wijnhuis hier in de streek, uiteraard heeft mijn vader een rondleiding geregeld met de eigenaar zelf, een uiterst schattig mannetje, dat al zestig jaar het familiedomein runt. Mevrouw ik-wieg-mezelf-in-slaap schudt de lakens van zich af en wandelt naar de gang, onderweg grist ze mijn T-shirt van de grond en bedekt zo haar naakte lichaam. Ze is zo mooi. Ik draai me om en probeer de slaap weer te vatten. Het luik van de Italiaanse villa kleppert een beetje in de zomerbries, zelfs ’s nachts voelt het nog warmer dan dertig graden.

Ik hoor haar gebonk door het hele huis, mijn vader is sowieso wakker geworden. Hoe ze ook probeert stil door de gangen te sluipen als ze ’s nachts naar het toilet gaat, met haar hie-len clownesk in de lucht, de oude houten vloer kraakt alsof hij elk moment kan splijten. Ze kan haar voetstappen überhaupt nauwelijks verstoppen. Enkele weken geleden kwam de Uilenbrillantante om halfdrie ’s nachts haar kamertje binnengestormd nadat ze een glas water was gaan halen.

‘Die olifantpoten... Zou je alsjeblieft iets zachter kunnen stappen? Ik lig vlak onder jou.’

‘Ja, sorry hoor, ik heb gewoon platvoeten, probeer die maar

eens af te rollen.’ Daarbij had ze ostentatief haar voet in de lucht gestoken en gewiebel met haar teentjes, waarna ze allebei keihard in de lach schoten. Blijkbaar waren mijn opmerkingen over haar nachtelijke geluiden in het studentenhuis onderwerp geworden van een vaste grap bij de drie bewoonsters, telkens als ze elkaar tegenkwamen in het huis. Als je opgroeit met een vader met narcolepsie ga je nu eenmaal letten op de hoeveelheid geluid die je produceert, als een spook sluip ik nog altijd door elk huis.

‘Ik denk dat niemand me heeft gehoord.’

Ik schiet in de lach als ze haar armen zelfingenomen om me heen slaat.

‘Wat nou? Was ik zo luid?’

‘Vroeger verkleedde ik mij ’s nachts soms als Zorro, dan deed ik een kwartier over de trap zodat niemand me hoorde en doolde ik als een schaduw door de hal.’

Ze grinnikt. ‘Ik deed ook soms een kwartier over de trap, maar dat had niks met het gesnurk van mijn moeder te maken.’

Ik druk een kus op haar voorhoofd, ze friemelt zichzelf naar de haartjes in mijn nek. ‘Even in je donsje.’

*

‘*Non posso adottarti?*’ De kleine verrimpelde man kijkt me met pretlichtjes in zijn ogen aan.

‘*If he could adopt you?*’ vertaalt zijn assistent, waarop mijn vader luid lachend ‘*No no no no no*’ uitbrengt. We staan in de kelder van het wijndomein. We worden omringd door tientallen gigantische vaten van Franse eik waarin dure wijn ligt te rijpen. Ernesto heeft zelf geen kinderen, is de achtste generatie en nu hij de tachtig is gepasseerd stelt hij de vraag aan zowat elke jonge kerel die zijn huis betreedt. Hij is merkbaar teleurgesteld, meende de vraag oprecht. Ik stel het me voor, wij als Italiaanse wijnboeren, niet slecht.